

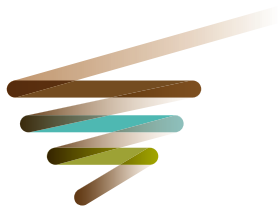

Signaleringswaaier Ouderenmishandeling

Ouderen moeten zich veilig voelen en veilig zijn.

Toch heeft 1 op de 20 ouderen te maken met mishandeling. Waarschijnlijk denken we daarbij direct aan blauwe plekken, maar het kan bijvoorbeeld ook om financieel misbruik, verwaarlozing en verbaal geweld gaan. Deze waaier helpt signalen in kaart te brengen en ze bespreekbaar te maken.

Herken de signalen en help de oudere.

Verschillende vormen

- Lichamelijke mishandeling
- Emotionele mishandeling
- Gedragsverandering
- Financieel misbruik
- Schending van rechten (heeft minder of geen vrijheid en privacy)
- Verwaarlozing
- Seksueel misbruik

De oudere:

- is versuft of lusteloos
(door verkeerd medicijngebruik);
- heeft (onverzorgde) wonden, bijvoorbeeld door te veel in bed liggen;
- heeft (plotseling) een slechte hygiëne, zoals vieze haren of een onverzorgd gebit;
- ziet er moe uit, valt af of is lang ziek;
- is ondervoed, heeft vaak honger of valt flauw;

- is uitgedroogd, heeft veel dorst, hoofdpijn en plast weinig;
- heeft onverklaarbare blauwe plekken, schrammen, striemen of littekens;
- heeft onderhuidse bloeditstoringen;
- heeft een soa;
- heeft bloedvlekken in ondergoed en op beddengoed.

**Lichamelijke
mishandeling**

Emotionele mishandeling

De ouders:

- vertoont (plotseling) ander gedrag;
- vertoont angstig gedrag, is bang voor bepaalde plekken of mensen;
- wil niet meer aangeraakt of verzorgd worden;
- kijkt weg bij oogcontact;
- heeft geen interesse (meer) in activiteiten;
- wil of mag niet meer naar de dagopvang.

De oudere:

- kan zich slechter dan anders op een taak of gesprek focussen;
- is zonder duidelijke oorzaak bang, boos, verward of depressief;
- is (plotseling) overdreven druk of juist overdreven rustig;
- vindt zichzelf niets waard en zegt negatieve dingen over zichzelf of anderen;
- doet alsof er niets bijzonders aan de hand is;
- is onrustig bij aan- en uitkleden;
- maakt seksueel getinte opmerkingen.

**Gedrags-
verandering**

Financieel misbruik

De oudere:

- heeft onverklaarbare schulden of een huurachterstand;
- kan geldopnames of kosten niet verklaren;
- raakt waardevolle spullen in huis kwijt;
- verandert ineens zijn of haar testament;
- kan of mag niet alleen met jou spreken;
- heeft een lege koelkast;
- krijgt brieven van incassobureaus.

De oudere:

- kan of mag niet alleen met je spreken;
- mag geen contact hebben met anderen;
- heeft post die ongevraagd is geopend door anderen;
- wordt opgesloten, heeft geen huissleutel.

Schending van rechten (heeft minder of geen vrijheid en privacy)

Verwaarlozing

De ouders:

- krijgt niet de zorg die nodig is en waar recht op is vanwege leeftijd of gezondheid;
- krijgt te weinig, slecht of onregelmatige voeding;
- krijgt onvoldoende persoonlijke of huishoudelijke hygiëne;
- krijgt onvoldoende aandacht, liefde, emotionele zorg en respect.

Seksueel misbruik

De oudere:

- is zonder toestemming betast of uitgetekleed;
- is verkracht;
- krijgt zonder toestemming seksuele handelingen te zien.

Wat kun je doen als professional?

Gebruik de meldcode en het afwegingskader kindermishandeling en huiselijk geweld.
Denk ook aan een evaluatie van de situatie en nazorg voor de oudere.

- 1 Breng de signalen in kaart en leg deze vast
- 2 Overleg met familie, een vriend, collega of Veilig Thuis
- 3 Ga in gesprek met betrokkenen
- 4 Weeg de aard, ernst en risico's en gebruik het afwegingskader kindermishandeling en huiselijk geweld
- 5 Neem twee beslissingen: is melden noodzakelijk? Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Wat kun je doen als niet-professional?

Maak je je zorgen om een oudere? Blijf er niet mee rondlopen. Misschien is er niets aan de hand, maar wat als je zorgen terecht zijn? Dan kun jij een belangrijke rol spelen.

Ga met de oudere in gesprek en bespreek je zorg. Vraag wat de oudere er zelf van vindt en wie een betrouwbare contactpersoon is. Probeer in contact te komen met de persoon waarvan je denkt dat deze de oudere niet goed behandelt. Als dit mogelijk is, spreek je zorg uit. Dit kan al een belangrijke stap zijn.

Het is fijn om je zorgen te delen met een ander.

Aan wie kun je advies of hulp vragen?

- Bel Veilig Thuis op 0800 - 2000 voor advies en hulp (24/7 bereikbaar). Of chat (ma t/m vr 9 - 17u).
- Ouderen kunnen bellen met de ANBO via 0348 46 66 66 (elke dag: 11 - 21u) en het Nationaal Ouderenfonds via 088 344 2000. Of chat met de Helpdesk Welkom Online (ma t/m vr: 9 - 17u) en kijk op [ouderenfonds.nl](https://www.ouderenfonds.nl).
- Bezoek deluisterlijn.nl of bel 088 0767 000. (24/7 bereikbaar).
- Ga naar mindhulplijn.nl of bel 0900 -1450 (ma t/m vr: 9 - 18u).
- Denkt iemand aan zelfdoding? Neem dan 24/7 gratis en anoniem contact op met 0800-0113 of chat op 113.nl.

Gemeente Maastricht

gemeente
eijsden-margraten

GEMEENTE
Gulpen-Wittern

GEMEENTE
VALKENBURG
aan de Geul

beek
uw gemeente.

Sfeervol Meerssen

gemeente
vaals

Gemeente *Stein*

Gemeente
Sittard-Geleen
Born